

'Kans op verlies van vaccins is groter in België'

De Morgen - 16 Feb. 2021
Pagina 1

Mocht België zijn vaccins verdelen vanuit één centrale 'hub' en niet via veertig ziekenhuizen, dan zouden we 75.000 tot 190.000 vaccins minder verliezen in de logistieke keten. Dat is af te leiden uit een analyse door logistiek wetenschappers.

De vaccins tussentijds opslaan en vanuit veertig ziekenhuizen verdelen lijkt logisch. Want de ziekenhuizen waaraan Pfizer levert, hebben de sterke vriezers die dit vaccin nodig heeft. Ook is daar personeel aanwezig dat met vaccins kan omgaan en dat zelf meteen geprikt kan worden.

Maar nu de massavaccinatie op gang komt en de logistiek complexer wordt omdat er meer types vaccins bij komen, is distributie via de ziekenhuizen eerder een nadeel. Dat schrijft de informele Denktank Vaccinatiedistributie in een nieuwe analyse.

Want langs hoe meer locaties en handen een product moet passeren, hoe meer risico op verlies. "Als je kijkt naar de ongeveer zestien miljoen vaccinaties tot en met oktober, dan blijkt de ziekenhuizen uit de distributieketen knippen en de vaccinatiecentra direct beleveren efficiënter." Dat stellen professoren Roel Gevaers en Wouter Dewulf van het departement Transport en Ruimtelijke Economie aan de Universiteit Antwerpen en de twee experts 'supply chain optimalisatie' Ruben Guisson en Annelies De Meyer (VITO).

Volgens deze analyse bestaat namelijk het risico dat er in de hele campagne zo'n 560.000 vaccins verloren gaan wanneer ze langs de ziekenhuizen passeren. Verlies is in zo'n enorme operatie sowieso onvermijdelijk. "Maar in het alternatieve scenario, waarin één centrale hub de vaccins stockeert, indien nodig ontdooit en verdeelt, verlies je er 190.000 minder. Dat betekent 95.000 Belgen die je extra kan vaccineren omdat minder vaccins verloren gingen", zegt Guisson.

Bovendien, zo stelt de analyse, betekent de huidige aanpak dat je permanent 140 mensen van het zorgpersoneel voltijds inzet voor logistiek.

Daarom bepleiten de onderzoekers één logistieke hub met een 50-tal specialisten uit de farmadistributiesector. "Je ontlast zo de ziekenhuizen en vermijdt vervoer naar en van al die ziekenhuizen. Logistiek bijsturen is ook makkelijker als je met één gespecialiseerde centrale werkt. Er zijn zeker grote gekoelde warehouses van waaruit dit kan", zegt Guisson.

Hoeveel vaccins ondertussen al 'te veel' verloren gingen is niet duidelijk. "De exacte cijfers kennen wij niet. Uit de literatuur weten we dat zo'n 2 à 3 procent verloren gaat doordat flacons vallen of de ontdooiing fout gebeurt", zegt Gevaers. "En als je rekening houdt met alle criteria zoals de complexiteit van de handelingen, locaties, afstanden, timing en leveringstijden, dan zien wij dat je over de hele campagne ruim 1 procent minder vaccins verliest als je vanuit een centrale hub werkt. Dat zijn die 190.000 vaccins."

Volgens de taskforce vaccinatie moet dat cijfer lager liggen omdat de Moderna- en AstraZeneca-vaccins niet via de ziekenhuizen gaan maar via gewone depots. "Als het enkel gaat over de bestelde 7,5 miljoen Pfizer-vaccins betekent de huidige aanpak toch nog altijd dat minstens 75.000 vaccins meer dan nodig verloren gaan", reageert Gevaers.

Maar zestien miljoen vaccins via één hub verwerken acht de taskforce onhaalbaar. Die wijst er ook nog op dat de mensen die in de ziekenhuizen met de Pfizer-vaccins werken geen zorgverleners zijn maar apotheekmedewerkers.

BARBARA DEBUSSCHERE

Copyright © 2021 De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden